

50. seminar slovenskega jezika, literature in kulture

RA ŠTUDENT, 30.6.2014, OFFSAJD, 17:00

Ima slovenščina prihodnost? Z današnjim tednom se je začel jubiljeni 50. seminar slovenskega jezika, literature in kulture, ki ga organizira Center za slovenščino kot tuji jezik, ki deluje na oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Letošnji seminar z naslovom Prihodnost v slovenskem jeziku ponuja določene vpogleda, ki lahko razložijo kaj čaka slovenski jezik v prihodnosti. Kaj bo mogoče slišati na dogodkih v okviru seminarja smo vprašali koordinatorja Damjana Huberja.

DAMJAN HUBER: Na tem seminarju, 50. po vrsti, jubilejnem bo moč slišati ogromno stvari, od različnih predavanj strokovnih, bolj ali manj znanstvenih, potem tudi v okvirju seminarja pripravljamo mednarodno konferenco z naslovom Prihodnost slovenščine in slovenistike v po svetu, na kateri bodo predavali nekdanji udeleženci seminarja in danes profesorji slovenščine, slovenskega jezika in slovenske literature na univerzah po svetu. To torej pomeni, da je seminar slovenskega jezika, literature in kulture dejansko začetnik vseh, oziroma veliko, velike večine študije in lektoratov slovenščine po svetu in ti udeleženci, danes profesorji se bodo predstavili na tej dvodnevni mednarodni konferenci.

NOVINARKA: Tokratni seminar obeležuje že 50 let zaporednega prirejanja. Ta je sprva potekal na Oddelku za slovanske jezike in književnost, kjer je šele leta 2002 organizacijo prevzel Oddelek za slovenistiko. O institucionalni skrbi za knjižni jezik in njegovi zgodovini govori Hotimir Tivadar, predsednik letošnjega seminarja.

HOTIMIR TIVADAR: To je ena prvih prireditev, mednarodnih znanstvenih prireditev, ki je namenjena promociji Slovenije in slovenščine v svetu in njen pomen je ta, da je v bistvu iz tega seminarja zrastle še kar nekaj prireditev samo na slovenističnem področju. Lahko celo rečemo, da je iz tega seminarja zrastle Center za slovenščino kot drugi tuji jezik, ki je sedaj, lahko rečemo kar zelo pomembna institucija, slovenistična institucija.

NOVINARKA: Hotimir nam pove, kaj je osrednji problem, s katerim se bodo na seminarju ukvarjali.

TIVADAR: Osrednji problem je, razmisliti, kaj se bo v prihodnosti zgodilo s slovenščino, predvsem pa tudi pogled nazaj v preteklost. V preteklosti najdemo dobre prakse za tiste prave temelje in zastavimo za prihodnost najmanj tako dober načrt, kot je bil do sedaj.

NOVINAR: Pa lahko tle govorimo o načrtu jezika? Jezik je navsezadnje nekaj živega, kar se stalno spreminja.

TIVADAR: To je res, to je res, ampak...

NOVINAR: Kakšna je naloga...

TIVADAR: ...vsak jezik ima svojo, svojo državo obliko, skratka se razvija tudi znotraj nekaterih državnih institucij, če mogoče samo to izpostavljam. To pa izpostavljam zaradi tega, ker se to pri nas večkrat pozablja. Govori se samo o tem, kako se jezik spreminja, ne pa o tem, kako se jezik dejansko razvija. Jaz bi raje rekel, da ima jezik res kakovosten razvoj in to v vseh svojih zvrsteh, če tako recimo, ta izraz uporabim.

NOVINARKA: Slovenija je vse bolj vpeta v globalne tokove, ki se odražajo tudi v kulturi in jeziku. Več o tem, kako ti vplivajo na razvoj slovenskega jezika Hotimir.

TIVADAR: Ja, tu slovenščina prav gotovo bo morala ohraniti te funkcije, ki jih je pridobila in pridobila v zadnjih 20 letih in dejansko se prilagoditi aktualnim jezikovnim razmeram. In tu slovenščina bo morala biti dovolj samozavestna in na drugi strani se ne bomo smeli tudi bati, da bo takoj, ko pride nekaj tujega jezika v slovenski prostor že takoj slovenščine tudi konec. Seveda pa ne sme ta tuji jezik, recimo angleščina začeti prevladovati na škodo slovenskega jezika.

NOVINARKA: Med maternim in tujim jezikom gotovo obstaja določena razlika. Meja med čisto šolskim učenjem jezika in jezikom, ki je del življenja posameznika in oblikovanja njegovega mišljenja. O razliki ali enotnosti med obema slovenščinama naj zaključijo Hotimir.

TIVADAR: Načeloma gre, tu bi sam, pač svoje videnje tega poudaril, načeloma gre dejansko za en slovenski jezik, velika razlika je pa seveda v tem, kako ta jezik mi govorce učimo. Mislim da tukaj bomo morali mogoče še malo več poudarka dati, da je slovenščina kot materni jezik eno, slovenščina kot drugi tuji jezik pa vseeno nekaj drugega. Govorim o pedagoškem smislu. Jaz tu vidim največjo razliko. Seveda, pri raziskovanju pa potem moramo tudi biti pozorni na te različne oblike jezika in na različne govorce. Ker je, saj to verjetno vsi slišimo, če je govorec, ki mu ni slovenščina materni jezik, ne, zelo hitro to tudi Slovenci opazimo, morali pa bomo biti Slovenci res tolerantni do tega. Jaz mislim da tu, na tem področju, če govorimo o tem, ko slovenščino kot drugi tuji jezik govorijo nematernalni govorci, ne, je večkrat problem, ker Slovenci potem kar naenkrat prenehajo z njimi govoriti slovensko, govorim o maternih govorcih in jaz sam osebno tu vidim največjo težavo, to je pa v zavesti ljudi. Ampak to, mislim da z leti se bo zadeva prav gotovo, nekako bo prišla v zavest ljudi. Tradicija je sorazmerno kratka, to bom še enkrat poudaril. 20 let je dosti, ne, pa je tudi zelo malo. Govorim o slovenščini kot nuji v javnosti, kot državnem jeziku. Imamo pa seveda tradicijo, lahko jo vlečemo do Brižinskih spomenikov najmanj, tako da ne bo tu kakšnega nesporazuma glede poznavanja jezikovne zgodovine.

NOVINARKA: Offsajd je pripravil Jošt.